

Vammaisneuvoston toimintakertomus

1.6.2023 - 31.5.2024

1 Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto on Hämeenlinnan kaupunginhallituksen asettama yhteistyöelin valtuustokaudeksi 2021– 2025. Vammaisneuvoston jäsenten valinnan vahvistaa kaupunginhallitus.

Kuntalain (410/2015) 28 § mukaan vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.

Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Hämeenlinnan vammaisneuvosto toimii vammaisuuden asiantuntijana ja yhteistyöfoorumina vammaisille, virkamiehille ja päättäjille. Vammaisneuvoston työn lähtökohtana on näkemys, että vammaiset itse ovat parhaita asiantuntijoita heitä itseään koskevissa asioissa.

Hämeenlinnan kaupungin hallintosäännössä 6.2.2023 11 §:ssä on määritelty vammaisneuvoston tehtäviksi:

- 1) edistää ja seurata kaupunginhallinnon eri aloilla tapahtuvaa toimintaa vammaisten henkilöiden kannalta.
- 2) tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioista, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämisessä ja suoriutumisessa.

Kaupunginhallitus hyväksyi vammaisneuvoston uuden toimintasäännön kokouksessaan 19.6.2023 § 240. Toimintasääntö korvaa kaupunginhallituksen 19.3.2012 vahvistaman

toimintaohjeen.

Toimintasäännössä 19.6.2023 todetaan vammaisneuvoston tehtävät, toimikausi ja kokoonpano, sihteeri ja toiminnan rahoitus, kokouskäytännöt sekä tiedottaminen ja yhteistyö.

Vammaisneuvosto antaa tarvittaessa lausuntoja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa ja seuraa esteettömän ympäristön ja asumisen periaatteiden sekä niitä koskevien suositusten toteutumista unohtamatta hyvän hengitysilman merkitystä terveellisessä elinympäristössä.

Tavoitteiden toteutumiseksi vammaisneuvosto kehittää tiedotusta ja yhteistyötä eri vammaisjärjestöjen ja kuntapäättäjien kanssa.

2 Vammaisneuvoston kokoonpano

Hämeenlinnan kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.8.2021 § 371 asettanut vammaisneuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet toimikaudeksi 2021 - 2025.

Vammaisneuvoston puheenjohtajana toimii Pia- Nina Mohr ja varapuheenjohtajana Minna Kolari. Vammaisneuvostoon on nimetty kahdesta lautakunnasta yhteyshenkilöt, jotka osallistuvat vammaisneuvoston työskentelyyn. Vammaisneuvoston sihteerinä toimii erityissuunnittelija Tarja Mikkola.

Varsinaiset jäsenet

Pia- Nina Mohr, puheenjohtaja, Kanta-Hämeen neuroyhdistys ry
Minna Kolari, varapuheenjohtaja, Hämeenlinnan Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry
Merja Heiskanen, Hämeenlinnan Seudun Invalidit ry
Jouni Kotiranta, Kanta-Hämeen Parkinson-yhdistys ry
Hannu Nikander, Kanta-Hämeen Näkövammaiset ry
Eira Pohjola, Kanta- Hämeen Hengitys ry
Aulis Veteläinen, Hämeenlinnan Seudun Kuulo ry

Varajäsenet

Veli-Matti Setälä, Hämeenlinnan Seudun Invalidit ry
Elina Sorvali, Hämeenlinnan Kehitysvammaisten Tuki ry
Maarit Kivelä, Kanta- Hämeen Munuais- ja maksayhdistys ry
Susanna Kollanus, Hämeenlinnan Seudun Omaishoitajat ry
Tuija Linna, Hämeen Huimaus- ja Meniere-yhdistys ry

Lautakuntien yhteyshenkilöt

Vuokko Syväntö, Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Hanna-Kaisa Rokkanen, Kaupunkirakennelautakunta

Kokouksiin kutsutaan myös vammaisneuvoston esteettömyysryhmän jäsen Minna Holopainen (Kanta-Hämeen hyvinvointialue).

3 Vammaisneuvoston toiminta

Vammaisneuvoston toimintasäännön mukaan neuvosto kokoontuu toimintakauden aikana 4 - 6 kertaa. Vammaisneuvostolla oli toimikaudella 2023–2024 yhteensä 4 kokousta. Pöytäkirjat on julkaistu Hämeenlinnan kaupungin kotisivuilla. Hämeenlinnan vammaisneuvosto käsitteli joka kokouksessaan sekä hyvinvointialueen vammaisneuvoston että kaupungin lautakuntien kuulumiset.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Pia-Nina Mohr toimii myös hyvinvointialueen vammaisneuvoston puheenjohtajana ja osallistui kauden aikana viiteen hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokoukseen.

Toimintakauden aikana vammaisneuvosto on osallistunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön mm. olemalla mukana valmistelemassa kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraporttia 2023 sekä esteettömyysohjelman vuosiraporttia 2023.

Hämeenlinnan esteettömyystyöryhmässä vammaisneuvostoa on edustanut Pia-Nina Mohr. Kaupungin hyteryhmässä (hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä) vammaisneuvoston edustajana on toiminut Minna Kolari ja hänen varajäsenenään Pia-Nina

Mohr. Hytteryhmän tärkeimmät tehtävät ovat kaupungin hyvinvointisuunnitelman ja hyvinvointikertomuksen ja -raporttien laatiminen sekä toimiminen ehkäisevän päihdetyön ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön ohjausryhmänä.

Vammaisneuvoston edustajana Pia-Nina Mohr oli myös mukana laatimassa Hämeenlinnan ensimmäistä toiminnallista yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmaa Kaikkien Hämeenlinna. Suunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2024.

Vanhusneuvoston kanssa pidettiin kaksi yhteiskokousta 30.8.2023 ja 21.3.2024. 30.8.2023 kaupunkirakennejohtaja Tarja Majuri esitteli kaupunkirakenteen roolia ja tehtäviä. 21.3.2024 rakennusvalvontapäällikkö Timo Lahti ja ikääntyvien asumisneuvoja Katja Kopra kertoivat mm. korjausrakentamisesta ja ikäihmisten asumisneuvonnasta.

Keväällä 2024 liikunta- ja hyvinvointipäällikkö Jari Pekuri kävi esittelemässä esteettömyysraporttia 2023, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraporttia 2023 sekä kaupungin hytekyselyn 2023 tuloksia.

Vammaisneuvosto kävi vierailulla Iittalan Lasimäellä 15.5.2024 ja teki samalla esteettömyyskatselmuksen. Katselmuksesta lähetettiin lausunto Lasimäen kauppiasyhdistykselle.

Vammaisneuvosto antoi toimintakautena seuraavat pyydetyt lausunnot: Hämeenlinnan kaupungin sivistys- ja hyvinvoinnin toimialan palveluverkko, Alilaurilan pientaloalueen asemakaavaehdotus, Lammin koulukeskuksen suunnittelu ja Kaurialan urheilukentän lupa-asiakirjat.

Vanhusneuvoston kanssa annettiin yhteiset lausunnot Hämeensaaren hankesuunnitelmaan ja Linnanpuiston ja Karnaalinpuiston suunnitelmiin sekä asemakaavaluonnokseen Iittalan vanhasta meijerialueesta.

Vammaisneuvosto sai yhdessä vanhusneuvoston kanssa lokakuussa 2023 yhteistyöpyyntökirjeen Hämeenlinnan eläkeläiset ry:ltä koskien keskustan esteettömyysaasteita ja niiden järjestelmällistä selvitystä. Yhteistyö aloitettiin.

Vammaisneuvostoa kuultiin Hämeenlinnan kaupungin tekemään liikennevalojen yleissuunnitelmaan, jota tehdään opinnäytetyönä ammattikorkeakoulussa. Työn lähtötiedoiksi kerättiin käyttäjäkokemuksia ja -näkemyksiä Hämeenlinnan liikennevaloista.

Vammaisneuvostoa kuultiin myös YAMK-opinnäytetyössä, jossa määriteltiin esteettömyyden erikoistason tavoiteverkko Hämeenlinnan kaupungille. Työhön koottiin vammaisneuvoston näkemyksiä siitä, mitkä paikat ovat Hämeenlinnassa sellaisia, jotka edellyttävät esteettömyyden erikoistasoa.

Hyvin sanottu -keskustelufestivaali pidettiin 29. - 30.9.2023 Hämeenlinnan verkatehtaalla. Vammaisneuvosto järjesti festivaaleille sekä luottamuksellisen keskustelun että pop up -keskustelun. Keskustelujen aiheena olivat: Mäkin haluun -vammaisen seksuaalisuus ja vammaiset nuoret koulussa ja harrastuksissa.

Joulukuun kokouksessa 2023 myönnettiin Vuoden Avainteko -kunniamaininta Hämeenlinnan Uusi Kesäteatterin toiminnanjohtaja Otto Kanervalle.

Vammaisneuvoston jäsenet vastasivat Invalidiliitto Ry:n, Yhdenvertaisvaltuutetun toimiston sekä Vammaisten ihmisoikeuskomitean osallisuusbarometrikyselyyn. Osallisuusbarometrin tavoitteena on saada tietoa vammaisten henkilöiden osallisuudesta.

Vammaisneuvosto tekee kiinteää yhteistyötä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa. Lisäksi vammaisneuvosto teki yhteistyötä muiden vammaisjärjestöjen, sekä muiden yhteistyötahojen, kuten kaupungin vanhusneuvoston ja lautakuntien kanssa. Kesäkuussa 2024 vammaisneuvoston jäseniä osallistui hyvinvointialueen vammaisneuvoston järjestämään yhteisseminaariin.

Vammaisneuvoston vuosibudjetti on 5 000 euroa, jolla katetaan lähinnä kokouspalkkiot. Tämän lisäksi mahdollistetaan varsinaisille ja varajäsenille 2 kertaa vuodessa toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiksi katsottavat tapahtumat kuten yhteisseminarit ja koulutuspäivät hyvinvointialueen vammaisneuvoston ja vammaisjärjestöjen kanssa.

Toimintakertomus vammaisneuvoston toimintakaudelta 1.6.2023-31.5.2024 on hyväksytty vammaisneuvoston kokouksessa 28.8.2024.